

VERLAG
DASHÖFER

www.dashofer.pl

Wydawnictwo
VERLAG DASHOFER Sp. z o.o.
Świat profesjonalnej wiedzy

Rysunek dziecka w diagnozie psychopedagogicznej

Pomoc społeczna

Copyright © 2013 Wydawnictwo Verlag Dashöfer Sp. z o.o. Warszawa

Copyright © 2013

ISBN 978-83-7537-179-6

Wydawnictwo Verlag Dashofer Sp. z o.o.

ul. Bieżanowska 7, 02-655 Warszawa

tel.: 22 559-36-13, faks: 22 829-27-27, 829-27-00

www.dashofer.pl, www.ekoinfo.pl, www.eduinfo.pl, www.budinfo.pl

email: b-rdp@dashofer.pl

Opracowanie edytorskie i korekta: Magdalena Borysewicz, Teresa Pasznik

Skład: Dariusz Ziach

Wszelkie prawa zastrzeżone, prawo do tytułu i licencji jest własnością Dashöfer Holding Ltd. Kopiowanie, przedrukowanie i rozpowszechnianie całości lub fragmentów niniejszej publikacji, również na nośnikach magnetycznych i elektronicznych bez zgody Wydawcy jest zabronione. Ze względu na stałe zmiany w polskim prawie oraz niejednolite interpretacje przepisów Wydawnictwo nie ponosi odpowiedzialności za zamieszczone informacje.

Spis treści

1. Wprowadzenie 5
2. Rozwój rysunku dziecka 7
3. Rysunek jako projekcja
wewnętrznego świata dziecka 20
4. Analiza rysunku 25
5. Rysunek w diagnozie
psychospołecznej dziecka
– analiza przypadku 39

Wykaz piktogramów

przykład

uwaga

zapamiętaj

RYSUNEK DZIECKA W DIAGNOZIE PSYCHOPEDAGOGICZNEJ

1. Wprowadzenie

---

*„Czynność graficzna jest zarazem dążeniem do wyrażenia nas samych w danym momencie życia i przekazywaniem przesłania dla naszego otoczenia. Jest ona złożonym aktem, w którym mieszają się wpływy rozmaitych czynników. Jak każdy inny akt psychiczny wynika ona z okresowego procesu integracji, efektu spiętrzonego i stopniowego wypracowywania naszego doświadczenia względem nas samych i naszej wiedzy na temat przedmiotów i osób”. (Cambier A., *Aspekty genetyczne i kulturowe*. W: Wallon Ph., Cambier A., Engelhart D., *Rysunek dziecka*, WSiP, Warszawa 1993, s.30)*

Każda osoba pracująca z dziećmi doskonale wie, że rysowanie sprawdza się w każdych warunkach. Rysowanie to sposób na nawiązanie kontaktu, zabawa, pomocna forma komunikacji, możliwość wyrażenia tego, co trudno określić słowami, sposób na nudę, przejaw indywidualności i twórczości, metoda poznania drugiego człowieka, czy forma przekazywania wiedzy. Jest to podstawowe narzędzie pracy psychopedagogicznej, możliwe do wykorzystania w kontakcie z dziećmi już od 9 miesiąca ich życia. Jeśli pedagog czy pra-

**znaczenie
rysowania**